

Posudek bakalářské práce

Název práce: Josef Úlehla a jeho přínos reformní pedagogice na přelomu 19. a 20. století
Autorka: Eliška Škodová
Posudek vypracoval: PaedDr. Petr Bauman

Posuzovaná bakalářská práce je příspěvkem k tématu reformní pedagogiky v českých zemích konce devatenáctého a počátku dvacátého století. Zaměřuje se na osobnost Josefa Úlehly a snaží se postihnout přínos jeho díla pro formování reformního pedagogického úsilí v Čechách a na Moravě.

Po formální stránce se jedná o práci pečlivě zpracovanou. Svým rozsahem 45 stran mírně překračuje běžný rozsah bakalářských prací obhajovaných na TF JU, nicméně překročení limitu nebylo způsobeno zbytečnou „rozkošatělostí“ práce, ale spíše poctivou snahou autorky zpracovat téma co nejhlouběji. Jazyková stránka práce je velmi dobrá, ač se místy nepodařilo udržet odstup od stylistiky dobových zdrojů, z nichž autorka čerpala. Oceňuji zejména snahu autorky formulovat předkládané informace samostatně, propojovat a konfrontovat jednotlivé zdroje a neomezovat se na pouhé přejímání hotových citací. Dle mého mínění se také autorka dobře vypořádala s často dobově tendenční literaturou, z níž čerpala. Celkem bylo použito 23 zdrojů, z nichž podstatnou část představovala literatura primární.

Cílem práce bylo „na základě řady dílčích informací uceleně popsat a analyzovat postavení Josefa Úlehly“ v kontextu české reformní pedagogiky. Domnívám se, že zpracováním práce v dané podobě byl tento cíl splněn.

Práce je členěna do tří základních kapitol, přičemž první kapitola se snaží vystihnout historické souvislosti a vlivy, které formovaly české školství konce 19. století a myšlenky Josefa Úlehly. Zvláštní pozornost je věnována J.F.Herbertovi, L.N.Tolstému a Herbertu Spencerovi. Na této kapitole oceňuji, jak dobře se autorka v historických souvislostech zorientovala, také to, že se vyhnula zjednodušujícím soudům (např. při hodnocení vlivu J.F. Herbarta na formování rakouskouherského školství). Druhá kapitola je věnována životu a pedagogickým názorům Josefa Úlehly, podrobněji je představena koncepce tzv. volné školy. V této kapitole je třeba ocenit, jak dobře dokázala propojit jednotlivé mezníky života J. Úlehly s popisem utváření jeho pedagogických názorů. Závěrečná kapitola pak hodnotí vliv díla J. Úlehly na českou pedagogiku a uzavírá konstatováním, že jeho význam je ještě třeba docenit. V tomto ohledu kladně hodnotím zejména autorčino úsilí vyhnout se výhradně kompilačnímu pojetí práce, snahu vnést do problematiky vlastní perspektivu, nesklouznout k pasivnímu přejímání názorů prezentovaných v použité literatuře.

Jako vedoucí práce velmi oceňuji samostatnost diplomandky při vyhledávání potřebných zdrojů informací a důkladnost, s jakou přistoupila ke zmapování tématu. Poněkud mne však mrzí, že autorka mírně podcenila načasování zpracování práce. S ulehčením však mohu říci, že se hektická závěrečná redakce práce nepodepsala na její kvalitě.

Domnívám se, že jak po stránce formální, tak po stránce obsahové předkládaná práce splňuje dané požadavky a **doporučuji** ji k obhajobě. Hodnotím ji jako zdařilou a navrhuji hodnocení „**výborně**“.

V Českých Budějovicích, 28. května 2009.

PaedDr. Petr Bauman
vedoucí diplomové práce
katedra pedagogiky, TF JČU